

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ
У ПУБЛІЧНІЙ СФЕРІ»

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	281 Публічне управління та адміністрування; Освітньо-наукова програма Публічне управління та адміністрування
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Трудомісткість	120 год, 4 кредитів ЄКТС
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій; кафедра публічного управління
Контактні дані розробника	Щетініна Тетяна Олексіївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри <i>Контакти:</i> ауд. 494 (навчальний корпус № 4); <i>e-mail:</i> tetiana.shchetinina@pdau.edu.ua <i>сторінка викладача на сайті ПДАУ:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/shchetinina-tetyana-oleksiyivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	Сформувати у здобувачів вищої освіти комплексне уявлення про зміни управлінської парадигми у публічній сфері в ході децентралізації в Україні.
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 01. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; ЗК 02. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми. <i>Фахові:</i> ФК 02. Здатність науково обґрунтовувати, розробляти та здійснювати експертизу нормативно-правових актів, аналітичних довідок, пропозицій, доповідей; ФК 04. Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та на рівні організації; ФК 08. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування. ФК 12. Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікацій-

	ні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.
Результати навчання	<p>ПРН 01. Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування;</p> <p>ПРН 08. Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування</p>
Методи навчання	<p><i>Методи організації навчання:</i></p> <p><i>словесні:</i> лекція, розповідь, пояснення;</p> <p><i>практичні:</i> виконання завдань на практичних заняттях, робота з навчально-методичною літературою;</p> <p><i>Методи стимулювання:</i></p> <p>оперативний контроль, вказування на недоліки;</p> <p><i>Інноваційні методи:</i></p> <p><i>інтерактивні:</i> інтерактивні презентації (за результатами самостійної роботи здобувачів), «мозковий штурм»;</p> <p><i>мультимедійні:</i> використання презентацій;</p> <p><i>Методи контролю:</i></p> <p><i>усного контролю:</i> опитування;</p> <p><i>письмового контролю:</i> контрольна робота.</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Децентралізація державного управління як основа публічного менеджменту на місцевому рівні: поняття, зміст, завдання.</p> <p>Тема 2. Децентралізації управління у публічній сфері: історико-політологічний аналіз.</p> <p>Тема 3. Правові засади децентралізації управління у публічній сфері.</p> <p>Тема 4. Централізація та децентралізації управління у публічній сфері: порівняльний аналіз.</p> <p>Тема 5. Основні інструменти децентралізації управління.</p> <p>Тема 6. Успішні практики реалізації управління на місцевому рівні в ході реформи децентралізації.</p> <p>Тема 7. Інформаційно-аналітичне забезпечення децентралізації управління у публічній сфері.</p> <p>Тема 8. Зарубіжний досвід децентралізації управління у публічній сфері.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p>Оцінювання реалізується викладачем у відповідності до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ПДАУ.</p> <p>Оцінювання здійснюється у відповідності до Робочої програми навчальної дисципліни (доступна здобувачам на платформі Moodle) згідно з критеріями за визначеними формами контролю результатів навчання, відображених у вигляді схеми нарахування балів за: виконання завдань на практичних заняттях; самостійну роботу у формі підготовки презентації; тести; контрольну роботу.</p> <p>Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом – залік.</p>
Політика навчальної дисципліни	щодо умов відвідування занять передбачає: відпрацювання пропусків занять, якщо вони мали місце з

	<p>поважних причин; повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості, але не більше двох разів; повторне проходження контрольного заходу для підвищення позитивної оцінки;</p> <p>щодо <i>правил поведінки на заняттях</i> передбачас: здобувачі повинні дотримуватися дедлайнів при виконанні завдань на практичних заняттях та у ході виконанні завдань самостійної роботи; використання мобільних пристроїв допускається для виконання завдань на практичних заняттях;</p> <p>щодо <i>академічної доброчесності</i>: здобувачі керуються відповідними Положеннями ПДАУ та самостійно виконують навчальні завдання поточного та підсумкового контролю; обов'язково посилаються на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуються норм законодавства України про авторське право і суміжні права; надають достовірну інформацію про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації; списування під час виконання завдань на практичних заняттях або в ході виконання контрольної роботи дає підстави викладачу оцінити діяльність здобувача на 0 балів;</p> <p>щодо <i>перезарахування результатів навчання, здобутих в інформальній та неформальній освіті</i>: здобувачі можуть самостійно або після консультацій з викладачем опанувати на онлайн-платформах або в інший спосіб навчальні програми (проекти), курси, що матиме підтвердження у вигляді сертифікату з визначенням кількості годин та тематикою занять. За наявності сертифікату окремі теми, що відповідають змісту навчальної програми та очікуваним результатам навчання можуть бути здобувачеві перезараховані згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми вивченню даної навчальної дисципліни передують наступні навчальні дисципліни: «Класичні та сучасні теорії публічного управління», «Управління проектами в публічній сфері».</p>
<p>Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p><i>на платформі Moodle розміщено:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – робоча програма навчальної дисципліни; – матеріали лекцій, завдання для практичних занять, завдання для виконання самостійної роботи, тести.
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;"><i>Основні</i></p> <p><i>Нормативно-правові акти</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року; редакція 01.01.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text 2. Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-VI; редакція від 25.02.2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text 3. Про державну службу : Закон України від 15 грудня 2015 року

№ 889-VIII; редакція 28.05.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>

4. Про звернення громадян : Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР; редакція від 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>

5. Про місцеве самоврядування : Закон України від 21.05.1997 року № 280/97-ВР; редакція 03.08.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

6. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 року № 2493-III; редакція 01.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>

7. Про утворення та ліквідацію районів: Постанова Верховної Ради України від 17.07.2020 року № 807-IX; редакція 07.09.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/807-IX#top>

8. Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Полтавської області: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. № 721-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/proviznachennya-administrativnih-a721r>

9. Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування і районних державних адміністрацій : Закон України від 17.11.2020 року № 1009-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1009-IX#top>

10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації мережі та функціонування центрів надання адміністративних послуг та удосконалення доступу до адміністративних послуг, які надаються в електронній формі : Закон України від 03.11.2020 року № 943-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/943-IX#Text>

11. Положення про інклюзивно-ресурсний центр: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 545; редакція 06.09.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-%D0%BF#Text>

12. Про затвердження плану заходів з реалізації нового етапу реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні на 2019-2021 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 січня 2019 р. № 77-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-planu-zahodiv-z-realizaciyi-novogo-etapu-reformuvannya-miscevogo-samovryaduvannya-ta-teritorialnoyi-organizaciyi-vladi-v-ukrayini-na-20192021-roki>

Навчально-наукова література

1. Досвід децентралізації у країнах Європи: зб. док. пер. з іноз. мов. За заг. ред. В. Б. Гройсмана. К.: Інститут законодавства Верховної Ради України, 2015. 766 с.

2. Конституційне право України: прагматичний курс : навч. посіб. / М. В. Афанасьєва, Ю. Ю. Бальцій, Ю. Д. Батан та ін. за заг. ред. М. В. Афанасьєвої, А. А. Єзерова. Одеса: Юридична література, 2017. 256 с.

3. Конституційне право України: підручник. Вид. 10-ге (ювілейне): перероб. та доп. Ужгород: РІК-У, 2020. 504 с.

4. Публічна політика та суспільні зміни в Україні в контексті євроінтеграції; С. О. Телешун та ін.; за заг. ред. С. О. Телешуна; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Київ: НАДУ, 2017. 247 с.

5. Макаров Г. В. Очікувані ризики у процесі децентралізації влади в Україні. Аналітична записка. *Державне управління та місцеве самоврядування*. К.: Нац. Ін-т стратегічних дослідж. при

Президентів України, 2014. Вип. № 2 (21). С. 277–286.

6. Мельниченко О. А. Територіальна організація влади в Україні: конспект лекцій. Харків: ФОП Леонов Д.С., 2016. 102 с.
7. Публічне управління: термінологічний словник; уклад.: В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін.; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ: НАДУ, 2018. 224 с.
8. Сидорчук О. Децентралізація: результати, перспективи. Аналітичний звіт; Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва. К., 2016. 32 с. URL: <http://dif.org.ua/uploads/pdf/1819821056587c927fc496b4.35834231.pdf>
9. Територіальні громади в умовах децентралізації: ризики та механізми розвитку: монографія; за ред. Кравціва В. С., Сторонянської І. З. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України, 2020. 531 с. (Серія «Проблеми регіонального розвитку»).
10. Тертишник В.М. Конституція України. Науково-практичний коментар. Київ: Алерта, 2022. 430 с.

Допоміжні

1. Баймуратов М. Децентралізація та компетенція місцевого самоврядування в Україні. *Віче: електрон. наук. фах. видання*. 2015. № 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/viche_2015_12_6
2. Богів Я. С. Правові проблеми децентралізації влади у контексті реалізації народного суверенітету в Україні. *Історико-правовий часопис*. 2016. № 1. С. 92-96.
3. Державна політика: підручник; Нац. акад. держ. упр. при Президентів України; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. К.: НАДУ, 2014. 448 с.
4. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України; упоряд. Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е., та ін.; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO. К. : ТОВ «Софія». 2012. 248 с.
5. Завгородній В. А., Романов М. Ю. Децентралізація та федералізація: порівняльний аналіз і можливості впровадження в Україні. *Вісник Запорізького національного університету. Серія: Юридичні науки*. 2015. № 1 (I). С. 16–23.
6. Онупрієнко А. М. Принципи централізації та децентралізації в територіальній організації влади. *Форум права*. 2014. № 4. С. 224–227.
7. Пальчук В. Децентралізація vs федералізація: аспекти українського державотворення. *Конституційний процес в Україні: політико-правові аспекти*. 2015. № 3. URL: http://nbuv.gov.ua/images/konstutuciynuu_proces/2015/kp3.pdf.
8. Петришин О., Петришин О. Конституційно-правова реформа місцевого самоврядування в Україні: проблеми та перспективи. *Віче: електрон. наук. фах. видання*. 2015. № 16. URL: <http://www.viche.info/journal/4868/>
9. Публічне управління в умовах інституційних змін: колективна монографія / За наук. редакції д. держ. упр. Р.В. Войтович та П.В. Ворони. Київ, 2018. 475 с.
10. Світові моделі державного управління: досвід для України; Нац. акад. держ. упр. при Президентів України; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. В. Загороднюка, П. І. Крайніка та інш.; 2-ге вид. Київ: НАДУ, 2015. 612 с.
11. Українське державотворення: невитребуваний потенціал: словник-довідник; О. М. Мироненко та ін. К.: Либідь, 1997. 559 с.

12. Щетініна Т. О. Місцеві ініціативи як інструмент громадської участі: правові аспекти та цифрова трансформація. *Електронне наукове видання «Публічне адміністрування та національна безпека»*. 2022. № 8 (30). С. 27-31; URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/administration2022/8/8497>

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Верховна Рада України : офіційний веб-портал. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws>
2. Президент України: Офіційне інтернет-представництво. URL: <https://www.president.gov.ua/>
3. Урядовий портал: Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
4. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України: офіційний сайт реформи в Україні. URL: <https://mtu.gov.ua/content/hto-mi-e.html>
5. Децентралізація: офіційний сайт реформи в Україні. URL: <https://decentralization.gov.ua/>
6. Полтавська міська рада : офіційний сайт. URL: <http://www.rada-poltava.gov.ua>
7. Полтавська обласна військова адміністрація : офіційний сайт. URL: <https://poda.gov.ua/>
8. Юристконсульт : Народний правовий портал (Коментовані кодекси, науково-практичні коментарі чинного законодавства). URL: <http://legalexpert.in.ua/komkodeks.html>
9. Електронна юридична бібліотека. URL: <http://pravo-ukraine.org.ua/resyrsi/biblioteka>
10. Лабораторія законодавчих ініціатив: громадська організація : офіційний сайт. URL: <http://parlament.org.ua/>
11. Інститут Законодавства Верховної Ради України : офіційний сайт. URL: <http://instzak.rada.gov.ua/>

Рік введення

2023